

Vuosikertomus 1998

 Uponor

***Puhdas vesi
...elämän
perusedellytys***

Sisälllys

Toimitusjohtajan esipuhe	4	<i>Liite:</i> Tilinpäätös	Tase, Oy Uponor Ab	32	
Vuosi lyhyesti	5	Laskentaperiaatteet	26	Rahoituslaskelma, Oy Uponor Ab	34
Katsaus vuoteen 1998	6	Konsernin tuloslaskelma	27	Tilinpäätöksen liitetiedot	35
Organisaatio 1.2.1999	10	Konsernitase	28	Tilintarkastajain kertomus	44
Hallituksen toimintakertomus	12	Konsernin rahoituslaskelma	30		
Toimipisteet	20	Tuloslaskelma, Oy Uponor Ab	31		
Osoitteita	22				

Vuosikertomuksessa mainitut tuotemerkit ovat rekisteröityjä.

Toimitusjohtajan puheenvuoro

Viime vuoteen sisältyy monia mainioita onnistumisia mutta, ikävä kyllä, joitakin epäonnistumisiakin. Onnistumisten puolella esiin nousevat Uponorin mittakaavassa suuri kaksivuotinen investointiohjelma, joka nyt on saatu päätökseen. Sen puitteissa on ostettu lukuisia yrityksiä ja liiketoimintoja täydentämään toimintaamme ja luomaan vahvuuksia niillä alueilla, jotka ovat painopistealueitamme. Investointiohjelma on kokonaisuudessaan onnistunut hyvin: se mitä on tähän mennessä tapahtunut ja on nyt näköpiirissä, on valtaosaltaan hyvin myönteistä. Kuluva vuosi näyttää, miten hyvin pystymme hyödyntämään investointien tuloksia markkinoilla.

Merkittävin isoista hankkeista on luonnollisesti Unicorin liittyminen Uponorin konserniyhtiöksi tämän vuoden alusta. Nopeasti kasvanut Unicor on myös muuttunut nopeasti. Parin viime vuoden aikana toteutettu voimakas investointiohjelma takanaan Unicor elää hyvin samantyyppistä kehitysvaihetta kuin Uponor: investointien ansiosta lämminvesijärjestelmien osuus Unicorissa nousee jo 60 prosenttiin. Odotukset yhteistoiminnan suhteen ovat synergiahötyjen ansiosta korkealla.

Kahden viime vuoden aikana Uponorissa on myös käynnistetty lukuisia tuotekehityshankkeita, joiden ansiosta viime

vuoden puolella saatiin myyntiin uusia tuotejärjestelmiä ja tuotesukupolvia. Palaute asiakkailta osoittaa, että olemme olleet oikealla asialla, ja myös myynnin kasvunäkymät ovat edelleen hyvät. Kielteisenä seikkana näissä hankkeissa on ollut se, että tuotekehitys ja markkinointitoimet ovat liian monessa tapauksessa myöhästyneet tavoiteaikataulustaan ja nostaneet kustannuksia, mitkä molemmat ovat osaltaan vaikuttaneet päättyneen tilivuoden tuloskehitykseen.

Taloudellisesti mitattuna tilivuoden tulos ei ollut odotusten mukainen. Taloutemme on kuitenkin vakaalla pohjalla ja nyt, kun mittava investointiohjelma on takanamme, uskon, että konsernin rakenteen puolesta mahdollisuutemme vastata kiristyvään kilpailuun ja asiakaskunnan muuttuviin tarpeisiin on hyvä.

Kaiken tämän panostuksen tavoitteena on ollut toteuttaa Uponorissa huomattava rakennemuutos. Investointien ansiosta puolet konsernin toiminnasta tapahtuu nyt Lämminvesijärjestelmät-liiketoiminta-alueella. Muilla liiketoiminta-alueilla tarjoamme perusputkituotteiden sijasta asiakkaillemme yhä enemmän valmiita ratkaisuja, järjestelmiä, joilla heidän kokonaiskustannuksiaan voidaan vähentää ja heidän hankkeitaan voidaan viedä läpi nopeammin, ongelmattomammin ja luotettavammin.

Lopuksi haluan esittää kiitokseni kaikille Uponorin työntekijöille, asiakkaille ja muille sidosryhmille, jotka olette myötävaikuttaneet toimintaamme viime vuonna. Toivotaan, että kuluva vuodesta muodostuu teille kaikille menestyksenkäs vuosi!

Heikki Mairinoja

Uponor-konserni	1994	1995	1996	1997	1998	1998 valuutoissa ⁵⁾	
						MEUR	MUSD
Liikevaihto, mmk	3 692	3 590	3 761	4 169	4 583	771	857
Liikevoitto, mmk	327	265	296	293	282	47	53
Liikevoittoprosentti	8,9%	7,4%	7,9%	7,0%	6,1%	6,1%	6,1%
Voitto ennen veroja, mmk¹⁾	248	193	245	273	198	33	37
Voitto ennen veroja, %	6,7%	5,4%	6,5%	6,6%	4,3%	4,3%	4,3%
ROI ²⁾	20,6%	18,4%	18,7%	17,1%	11,9%	11,9%	11,9%
ROE ³⁾	26,7%	21,1%	22,9%	22,9%	12,2%	12,2%	12,2%
Omavaraisuusaste ⁴⁾	25,1%	27,8%	33,9%	31,6%	31,0%	31,0%	31,0%
Nettoinvestoinnit, mmk	210	186	251	480	497	84	98
Henkilöstö 31.12.	3 210	3 317	3 542	3 680	4 218	4 218	4 218

1) Tulos ennen veroja ja satunnaiseriä.
 2) Sijoitetun pääoman tuotto, tulos ennen rahoituskuluja korollisesta pääomasta.
 3) Oman pääoman tuotto, tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja vähennettynä prosentteina omasta pääomasta ja vähemmistöosuudesta.
 4) Oman pääoman ja vähemmistöosuuden osuus prosentteina taseen loppusummasta.
 5) Vaihtokurssi vuoden 1998 keskipäivän mukaan.

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

- 1 Lämminvesijärjestelmät **42%**
- 2 Kunnallistekniikka **30%**
- 3 Kiinteistötekniikka **15%**
- 4 Kaasujärjestelmät **13%**

Liikevaihto markkina-alueittain

- 1 Pohjoismaat **22%**
- 2 Saksa **21%**
- 3 Pohjois-Amerikka **23%**
- 4 Muu Eurooppa **21%**
- 5 Englanti **9%**
- 6 Muut **3%**

Henkilöstö markkina-alueittain

- 1 Pohjoismaat **31%**
- 2 Saksa **21%**
- 3 Pohjois-Amerikka **20%**
- 4 Muu Eurooppa **17%**
- 5 Englanti **10%**
- 6 Muut **1%**

Katsaus vuoteen 1998

Lämminvesijärjestelmät

Uponor on johtava asuntojen ja teollisuus- ja toimitilojen vesikiertoisten lattialämmitysjärjestelmien valmistaja maailmassa. Uponorin lämminvesijärjestelmien muita merkittäviä käyttökohteita ovat alueelliset kaukolämpöratkaisut, rakennusten käyttövesiputkitukset sekä lämpöpatteriputket.

Uponorin järjestelmissä käytetään ainoastaan korkealaatuisia ja testattuja materiaaleja ja tekniikoita; esimerkiksi järjestelmän runkona käytetään koettua PE-X- tai PPr -muoviputkea tai muovialumiini-monikerrosputkea.

Järjestelmät soveltuvat erilaisiin rakennustapoihin ja -tekniikoihin sekä monenlaisiin ilmastoihin. Asennuksissa yhä suosittumaksi on muodostunut ns. putki-putkessa -menetelmä, jonka avulla voidaan varmistaa turvallisuus muun muassa vuotoja vastaan.

Korkealuokkaiset muoviputkijärjestelmät valtaavat koko ajan uusia käyttöalueita, jolloin järjestelmän kaikkien osien täytyy olla luotettavia. Uponor on panostanut voimakkaasti mm. liitostekniikoiden eteenpäinviemiseen; tässä työssä konsernin uusimman tulokkaan, saksalaisen Unicorin, osaaminen on tärkeässä asemassa.

Lattialämmitysjärjestelmien perusosia, eli putkia ja liittimiä, täydentää monipuolinen nykyaikainen ohjaus- ja säätöautomaatiikka. Itse tuotteiden lisäksi Uponor tarjoaa asentajille, konsulteille ja jakeluportaalle monipuolista teknistä tukea sekä laajamittaisia koulutusohjelmia.

Kaasujärjestelmät

Uponor valmistaa ja markkinoi maakaasun ja nestekaasun jakeluputkistoja kasvaville maailmanmarkkinoille.

Uponorin laaja kansainvälinen toiminta sekä putkijärjestelmien ja polyeteeniteknologian osaaminen edustavat alan kärkeä maailmassa. Erityisesti niillä markkina-alueilla, joilla kaasun hyödyntäminen on kasvussa, arvostetaan Uponorin järjestelmätarjontaa, jota täydentävät asiakkaille ja yhteistyökumppaneille lisäarvoa tuovat palvelukokonaisuudet, kuten asennusmenetelmien ja tuotteiden kehitykseen keskittyvät tiimit.

Uponorin kaasujärjestelmäliiketoiminnan laajuutta kuvaa se, että myyntiä harjoitetaan vakituisesti yli 50 maahan.

Talo Kanadan torontolaisella asunto-alueella on varustettu muun muassa vesikiertoisella lattialämmityksellä ja piha-alueiden lumensulatusjärjestelmällä.

Uponorin lämmitys- ja putkijärjestelmät olivat mukana monissa merkittävissä rakennuskohteissa eri puolilla maailmaa.

Vasemmalla asennuksia Pohjois-Amerikasta, jossa PE-X-järjestelmien suosio on voimakkaassa kasvussa. Ylinnä 15,000 asukkaan uudisrakennusalue Kanadan Vancouverista: Expo '86:n alueelle on rakennettu 12 kerrostaloa, joissa vesijohtoina käytetään Wirsbon AquaPex-järjestelmää. Suunnitelman mukaan alueelle rakennetaan kaikkiaan 44 'tornia'.

Alinna yhdysvaltalaisen Baltimore Ravens -jalkapallojoukkueen kotistadion, jonka pinnan alle on kätkeyty 60 km Wirsbo-lämmitysputkea kentän peliolojen parantamiseksi. Vastaavanlaisista olosuhteista nauttivat jo muun muassa edellinen amerikkalaisen jalkapallon maailmanmestarijoukkue Green Bay Packers, nykyinen mestarijoukkue Denver Broncos sekä Washington Redskins.

Saksan uusi valtiopäivätalo, Reichstag, Berliinissä, otetaan käyttöön keväällä -99. Rakennuksesta tulee yksi Berliinin tunnetuimmista rakennuksista. Parlamenttitalossa lämmönjaosta huolehtii Veltan toimittama lattialämmitysjärjestelmä.

Uponor kehittää kaasuputkijärjestelmänsä palvellakseen maailman kasvavaa kaasuasiamarkkuntaa. Profuse-tuotejärjestelmä (oik.) esiteltiin suurimmille asiakkaille Englannissa, minkä jälkeen toteutettiin lukuisia koeasennuksia. Gibraltarilla tehdyssä (vas.) merivesiputken saneerausessa Profusen luja suojapinta suojaasi vesiputkea rikkoutuneen rautaputken aiheuttamilta vaurioilta sujutuksen aikana.

Alla oikealla kuva uudesta yhdessä British Gasin kanssa kehitetystä ServiFlexistä, jonka avulla voidaan peruskorjata vanhoja metalliputkistoja. ServiFlex on ensimmäinen tuote, joka läpäisee 90-asteen mutkat.

Katsaus vuoteen 1998

Kunnallistekniikka

Kunnallistekniselle asiakaskunnalle Uponor tarjoaa korkealaatuisia putkijärjestelmiä sekä vesijohto- että viemäriverkostojen rakentamiseen.

Vesijohtoverkostojen rakentamisessa Uponor palvelee vesiyhtiöitä ja laitoksia sekä kuntia. Uponorin kehittämien tuotteiden avulla verkostorakentamisen kustannuksia voidaan merkittävästi alentaa, vesijohtojen käyttöikää pidentää ja juomaveden laatua parantaa. Nopeasti kasvavan alueen liiketoiminnassa muodostavat vanhojen putkistojen kaivamattomaan saneeraukseen kehitetyt ratkaisut.

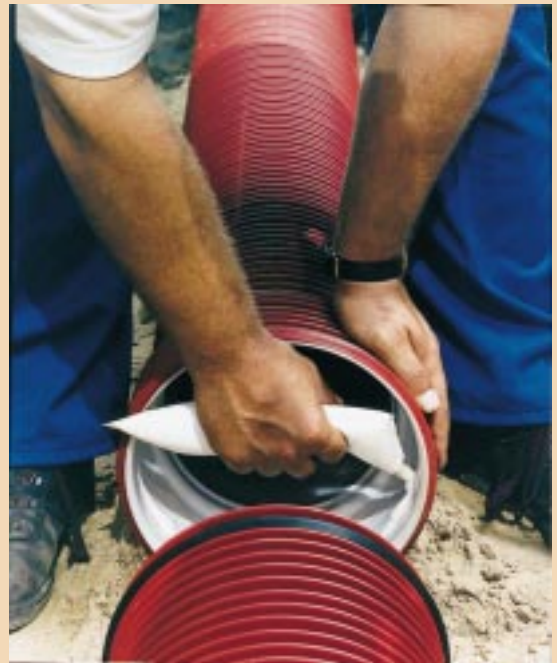
Jätevesien johtaminen puhdistamoille ympäristöä likaamatta asettaa korkeat vaatimukset myös viemäriputkistoille. Tunnusomaista Uponorin markkinoimille järjestelmille on tiiviynsä säilyminen kaikissa käyttöolosuhteissa, ja tarkastuksen ja huollon helppous käytön aikana. Myös toimimattomien viemäreiden saneeraus voidaan toteuttaa kaivamatta.

Kiinteistötekniiset järjestelmät Kotimarkkinoillaan Itämeren ympäristössä Uponor on johtava kiinteistötekniisten putkijärjestelmien toimittaja.

Uponorin tuotevalikoima kattaa rakennusten vesi- ja viemärintijärjestelmät, tontin jätevesien käsittelyjärjestelmät sekä sähkö- ja telekommunikaatiokaapeliin suojaputkijärjestelmät. Myös erilaisten jätevesien erottimet kuuluvat tuotevalikoimaan.

Monipuolisen, erilaisiin käyttökohteisiin ja -tarpeisiin suunnatun tuotetarjonnan vuoksi Uponorilla on hallussaan muoviputkialan kattavin tekninen ja järjestelmäosaaminen. Yhdessä laajan tuotevalikoiman ja asiantuntevan asiakaspalvelun kanssa ne tekevät Uponorista luotettavan kumppanin, kun haluat rakentaa tulevaisuuttasi.

Kaikki Uponorin tuotejärjestelmät on luonnollisesti valmistettu kierrätettävistä, ympäristöystävällisistä aineista.

Ympäristöystävällinen KG2000-sisäviemärijärjestelmä, 'das Grüne Rohr', alakuvassa, esiteltiin saksalaisille asiakkaille vuonna 1998. Yksi ensimmäisistä asennuksista on Hannoverin Expo 2000 -alueella. Expon teema, Ihminen, tekniikka ja luonto, sopii hyvin myös 'vihreän putken' imagoon. Vasemmalla uusi sisäviemärijärjestelmä Uponor HTP.

Polypropeeni on lisännyt suosiotaan putkijärjestelmien valmistusaineena. Vasemmalla uusi Ultra-Rib2-viemärijärjestelmä, joka tuotiin Saksan markkinoille viime kesänä. Järjestelmän asennus on helppoa ja rakenne kestää tiiviinä kovissakin oloissa. Putken sisäpinta on valkoinen, minkä ansiosta esimerkiksi putkiston tarkistus videokameralla on valoisuuden vuoksi helpompaa.

Viemäriputkistojen tarkistuskäyttö, yksi amerikkalaisen Uponor ETI:n uusimmista tuotteista, on kokenut monia uudistuksia, joiden avulla käyttäjien tarpeet on huomioitu entistä paremmin.

Ympäristöstä huolehtiminen luo uusia tarpeita. Yllä olevassa kuvassa asennetaan suurta Uponor-säiliötä kokoamaan talteen sade- ja tulvavesiä Tanskassa. Kun vettä kerätään säiliöön, voidaan veden virtaus takaisin vesistöihin saada hitaammaksi ja luonnonmukaisemmaksi. Alueen asukkaille koituu hyötyä myös siitä, että säiliöön kootulla vedellä voidaan hoitaa kasvimaiden kastelu ilman vesimaksuja.

Uuden Euro-järjestelmän suunnittelutyössä paneuduttiin huolella veden virtaukseen putkessa. Erittäin onnistuneen rakenteen vuoksi uuden liittimen painehäviöt ovat pienet ja virtausominaisuudet ovat huomattavasti paremmat kuin perinteisissä liittimissä. Sen ansiosta voidaan esimerkiksi putkistot mitoittaa kokonaan uudella tavalla.

Ultra-Blue, yksi Uponor ETI:n tulevaisuuden tuotteista, sai vuonna 1998 Amerikan vesilaitosten liiton hyväksynnän, ensimmäisenä tuotteena uudessa tuoteluokassa. Kuvassa Ultra-Blue-asennustyömaa virginialaisella raviradalla Yhdysvalloissa. Euroopassa Ultra-Blue:ta markkinoidaan Mondial-nimisenä.

Organisaatio 1.2.1999

Konsernin johtoryhmä, istumassa vasemmalta lukien: Heikki Mairinoja, Pia Björk, ja Frank Bailor, ja seisomassa Jukka Rausti, eläkkeelle jäänyt Åke Forssell, Kari Norbäck, Keith Lyons, Allan Hansson sekä Jukka Kallioinen.

Konsernin johtoryhmä

Heikki Mairinoja, toimitusjohtaja (Espoo)

Frank Bailor, johtoryhmän jäsen, johtaja, Pohjois-Amerikka (Hockessin, Delaware, Yhdysvallat)

Pia Björk, johtoryhmän jäsen, johtaja, talous ja hallinto (Espoo)

Allan Hansson, johtoryhmän jäsen, johtaja, tutkimus ja tuotekehitys (Virso, Ruotsi)

Jukka Kallioinen, johtoryhmän jäsen, johtaja, Kunnallistekniikka (Marl, Saksa/ Espoo)

Keith Lyons, johtoryhmän jäsen, johtaja, Kaasu- ja telekommunikaatiojärjestelmät (Crawley, Englanti)

Kari Norbäck, johtoryhmän jäsen, johtaja, Kiinteistötekniikka (Espoo)

Jukka Rausti, johtoryhmän jäsen, johtaja, Lämminvesijärjestelmät (Espoo)

Liiketoimintayksiköt

Argentiina: Uponor Aldyl S.A., yksikönjohtaja Norberto Dominguez

Englanti: Uponor Ltd., yksikönjohtaja Shaun Bokor

Englanti: Radius Plastics Ltd., yksikönjohtaja Preston Barnard

Irlanti: Uponor Ltd., yksikönjohtaja Terry Owens

Norja: Uponor AS, yksikönjohtaja Ole Hamnvik

Puola: Uponor Polska Sp. z o.o., yksikönjohtaja Johan Slotte

Portugali/Espanja: Uponor Iberia, yksikönjohtaja Duarte Araujo

Ranska: Uponor Ryb S.A., yksikönjohtaja François-Xavier Roger

Ruotsi: Uponor AB, yksikönjohtaja Magnus Kärestedt

Ruotsi: CCL Production, yksikönjohtaja Lars Hoving

Ruotsi: Wirsbo Systems, yksikönjohtaja Per-Ola Williamsson

Saksa: D F Liedelt Velta, yksikönjohtaja Heino Stüfen

Saksa: Ecoflex, yksikönjohtaja Peter Frankenmolen

Konsernijohdon vastualueet

1.2.1999

Heikki Mairinoja Toimitusjohtaja **Jukka Rausti** Johtaja **Jukka Kallioinen** Johtaja **Kari Norbäck** Johtaja **Keith Lyons** Johtaja **Frank Bailor** Johtaja **Pia Björk** Johtaja **Allan Hansson** Johtaja

Liiketoiminta-alueet ja konsernivastuut

Lämminvesi-järjestelmät	Kunnallis-tekniikka	Kiinteistö-tekniikka	Kaasu-järjestelmät Telekommuni-kaatio	Pohjois-Amerikan liiketoiminnot	Talous & hallinto	Tutkimus & Kehitys
-------------------------	---------------------	----------------------	--	---------------------------------	-------------------	--------------------

Liiketoimintayksiköt

Polytherm-järjestelmät Wirsbo-järjestelmät Velta-järjestelmät CCL-tuotanto Hewing-tuotanto Ecoflex Uponor Puola Unicor	Uponor Anger Uponor Ryb Uponor Iberia Uponor Unkari	Uponor Suomi Uponor Ruotsi Uponor Tanska Uponor Norja Uponor Haus-abflusstechnik	Uponor UK Uponor Aldyl SA Uponor Irlanti Radius Plastics	Lämminvesi-järjestelmät, Pohjois-Amerikka Uponor ETI Uponor Aldyl Co
---	--	--	---	---

Konsernitoiminnot

Mergers & Acquisitions Henkilöstöhallinto	Strategia-suunnittelu Ostotoiminnot	Kansainväliset laitosasiakkaat	Taloushallinto Lakiasiat Tiedotus Tietojärjestelmät
--	--	--------------------------------	--

Saksa: Hewing GmbH, yksikönjohtaja Klaus Mangelmann
 Saksa: Polytherm GmbH, yksikönjohtaja Manfred Fiedler
 Saksa: Unicor Holding AG, yksikönjohtajat Horst Rahn ja Dieter Pfister
 Saksa: Uponor Anger GmbH, yksikönjohtaja Achim Godau
 Saksa: Uponor Hausabflußtechnik GmbH, yksikönjohtaja Klaus Möllers
 Suomi: Oy Uponor Ab, yksikönjohtaja Vesa Vassinen
 Tanska: Uponor A/S, yksikönjohtaja Karl Søndergaard
 Unkari ja Tseki: Uponor Müanyag Csörendszer Kft, yksikönjohtaja János Bendl
 Yhdysvallat: Uponor Aldyl Company, yksikönjohtaja Tom Sheridan
 Yhdysvallat: Uponor ETI Company, yksikönjohtaja Scott Long
 Yhdysvallat: Hot Water Systems, North America, yksikönjohtaja Frank Bailor

Konsernitoiminnot:

Henkilöstöhallinto: Ebbe Högström (Fristad, Ruotsi)
 Konsernilaskenta ja verotus: Jyri Luomakoski (Espoo)
 Lakiasiat ja hallituksen sihteeri: Kyösti Siltala (Espoo)
 Ostotoiminta: Roger Williamson (Aycliffe, Englanti)
 Teknologia: Jan Thorup Andersen (Hadsund, Tanska)
 Teknologiayhteistyö ja lisensointi: Markku Vilki (Hassfurt, Saksa)
 Tiedotus ja tietojärjestelmät: Tarmo Anttila (Espoo)
 Tutkimus: Jyri Järvenkylä (Nastola)
 Uponor Innovation -kehitysyksikkö: Mats Johansson (Fristad, Ruotsi)
 Yrityskaupat: Jaakko Larjomaa (Espoo)

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi lyhyesti

Yhtiön strateginen kehittäminen eteni vuonna 1998 voimakkaan investointiohjelman merkeissä, ja kasvutavoitteen saavuttamiseksi toteutettu kaksivuotinen ohjelma saatiin päätökseen. Mittava investointisarja rasitti luonnollisesti kannattavuutta lyhyellä tähtäyksellä, mutta tehtyjen panostusten ansiosta konserni vahvistui ja uudistui rakenteellisesti.

Liikevaihto ja tulos

Uponorin liikevaihto oli 4.583 mmk (1997: 4.169 mmk). Liikevaihto kasvoi 414 miljoonalla markalla (9,9%) johtuen sekä yritysostoista että oman liiketoiminnan kasvusta. Liikevoitto oli 282 (293) mmk eli 6,1 (7,0) % liikevaihdosta. Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 198 (273) mmk eli 4,3 (6,6) % liikevaihdosta. Sijoitetun pääoman tuottoaste oli 11,9 (17,1) %.

Liikevaihdon nousuun vaikuttivat erityisesti alkuvuonna suoritettut yritysostot sekä olemassaolevan liiketoiminnan kasvu päämarkkinoilla. Markkamääräisesti liikevaihdon kasvua pienentää jonkin verran raaka-aineiden ja sitä kautta lopputuotteiden hintatason lasku.

Suurten strategisten investointien aiheuttama sidotun pääoman kasvu sekä kustannusten nousu vaikuttivat konsernin tulokseen. Se jäi jonkin verran edellisen vuoden tasosta ja kannattavuus laski. Tulosta rasittivat myös raaka-aineiden hinnanlaskusta johtuneet varastotappiot ja kysyntähäiriöt Yhdysvaltojen PVC-putkimarkkinoilla sekä itäisen Saksan kunnallisteknisten markkinoiden supistuminen.

Kaikkien liiketoiminta-alueiden myynti kasvoi; suurinta kasvu oli lämminvesiliiketoiminnassa (16%). Liikevoitto kasvoi Kunnallistekniik-

kaa lukuunottamatta kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Konsernin taseen loppusumma kasvoi 11% ja oli 3.376 (3.047) mmk. Valuuttakurssimuutokset nostivat taseen loppusummaa 4,3%.

Konsernin nettoinvestointien määrä, 497 mmk, säilyi vuoden 1997 tapaan (480 mmk) korkealla tasolla. Poistojen määrä oli 244 (235) mmk.

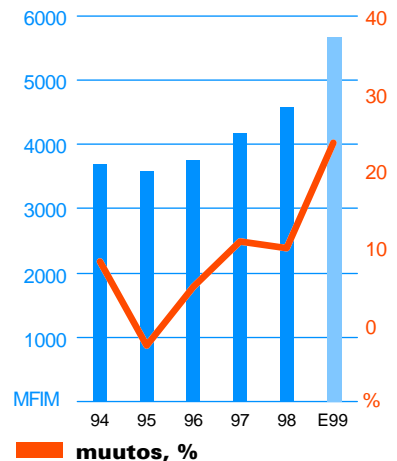
Vuoden lopun korollisen velan määrä oli 1.518 (1.334) mmk. Tästä pitkäaikaista lainaa oli 1.166 (1.003) mmk ja lyhytaikaista 352 (331) mmk, josta seuraavan vuoden aikana erääntyviä 92 (97) mmk.

Konsernin oma pääoma oli vuoden päättyessä 1.020 (938) mmk. Oman pääoman tuottoaste oli 12,2% (22,9%). Omavaraisuusaste oli 31,0% (31,6%).

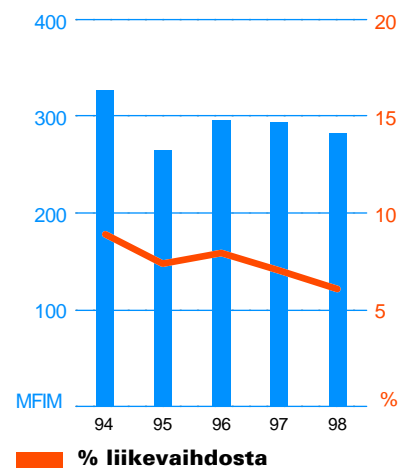
Investoinnit

Vuonna 1998 toteutettiin laaja yritysosto-ohjelma valitun kasvustrategian mukaisesti. Tammikuussa Uponor Ltd. osti pohjoisirlantilaisen telekommunikaatioalan putkijärjestelmiä valmistavan Radius Plastics Ltd:n osakekannan. Helmikuussa Hot Water Systems North America, Inc. osti kanadalaisen Plasco Manufacturing -yhtiön osakekannan ja sen 70 prosentin osuuden yhdysvaltalaisesta Thermal Ease Hydronics, Inc:istä. Lokakuussa ostettiin loput 30% Thermal Easen osakekannasta. Plasco valmistaa ja markkinoi lämminvesiputkistoja lähinnä lattialämmitykseen ja käyttövesijohdotiin Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Niinikään helmikuussa Uponor ETI Company vahvisti asemaansa vahvasti kasvavilla muovikaivomarkkinoilla hankkimalla omistukseensa yhdysvaltalaisen Mid-States Plastics, Inc. -yhtiön, joka valmistaa kunnallisteknisten putkistojen vesimittari-kaivoja.

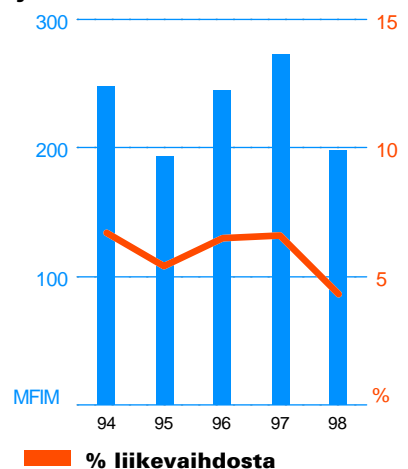
Liikevaihto

Liikevoitto

Voitto ennen veroja ja satunnaisia eriä

Elokuussa solmitun ja 1.1.1999 voimaan tulleen osakekauppasopimuksen mukaan Uponor kasvatti omistussuuttaan Unicolor Holding AG:ssa 40:sta 50,1 prosenttiin, minkä seurauksena Unicolorista tuli vuoden 1999 alusta Uponorin konserniyhtiö. Unicolorilla on vahva tuotetarjonta erityisesti vesikiertoisten lämpöpatterien ja rakennusten vesijohtojen putkijärjestelmissä. Yhtiön osaaminen tuo merkittävän lisän Uponorin ennestään vahvaan asemaan lämminvesiputkijärjestelmien valmistajana saksankielisessä Euroopassa. Edellä mainittujen liiketoimintojen lisäksi Unicolor on myös tunnettu muoviputkikoneiden ja -laitteiden valmistaja. Unicolorin liikevaihto vuonna 1998 oli 725 miljoonaa markkaa. Huhtikuussa Unicolor hankki omistukseensa ruotsalaisen Sörberg Produktion AB -yhtiön, joka on yksi Ruotsin suurimmista metallisten putkiliittimien valmistajista ja myös pitkäaikainen Wirsbon alihankkija. Vuoden vaihteessa 31.12.1998 Hewing GmbH osti saksalaisen Cronatherm Heizungselemente GmbH -yhtiön osakekannan sekä siihen liittyvän Neuenkirchener Metall- und Kunststoffverarbeitung -yhtiön putkenvalmistusliiketoiminat. Vuoden vaihteessa Hewing osti lisäksi saksalaisen Linetec GmbH -yhtiön asennuslevyliiketoiminat. Näillä kaupoilla vahvistettiin lämminvesijärjestelmien markkinakanaavia Saksassa.

Vuonna 1998 ostettujen yritysten ja

liiketoimintojen vuosiliikevaihto on yhteensä 160 mmk ja niiden palveluksessa on 175 henkeä.

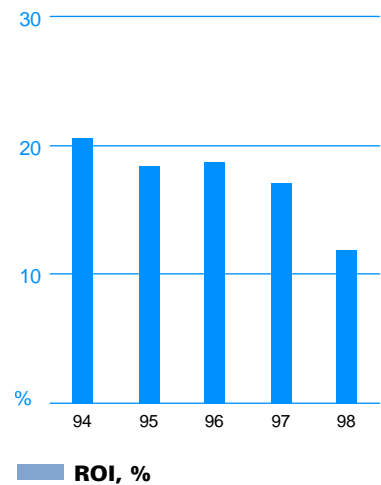
Lokakuussa Uponor luopui kokonaan vähemmistöomistuksestaan (19,6%) muottikonevalmistusyhtiö Tooler Oy:stä, jonka enemmistöomistuksesta Uponor luopui jo vuonna 1996.

Vuoden aikana tehtiin päätökset seuraavista toiminnan laajennuksista. St. Johnin kaupunkiin New Brunswickin territoriossa Itä-Kanadassa päätettiin rakentaa lämminvesiputkitehdas Pohjois-Amerikan mantereen itäosien kasvavan kysynnän tyydyttämiseksi. Tehdas otetaan käyttöön alkukevään 1999 aikana. Yhdysvalloissa otettiin käyttöön uudet jakelukeskukset Salt Lake Cityssä Utahissa, Renossa Nevadassa ja Knoxville'ssa Tennesseessä.

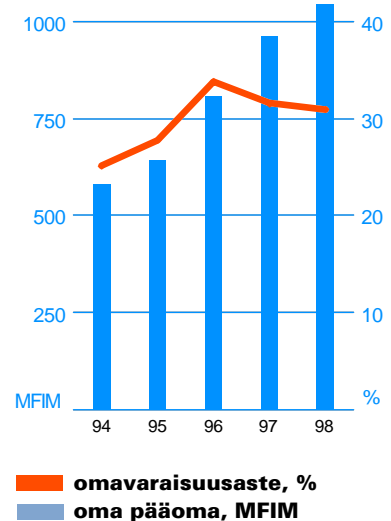
Puolan Sochaczewiin päätettiin aloittaa uuden tehtaan rakentaminen lähinnä lämminvesituotteiden valmistusta varten. Hankkeen ensimmäinen vaihe valmistuu vuoden 1999 loppuun mennessä, jolloin nykyisen vuokratiloissa toimivan tehtaan toiminnat siirretään uuteen tehtaaseen.

Ruotsin Virsossassa toteutettiin PE-X-putkituotannon laajennukset, jotka lisäävät valmistuskapasiteettia ja tehostavat tuotteiden varastointia ja kuljetusta. Yhdysvalloissa saatettiin loppuun Minnesotan lämminvesiputkitehtaan kolmas laajennus

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

Omavaraisuusaste

Uusia tuotantolaitoksia: vasemmalla alkuvuonna ostetun Radius Plastics -yhtiön toimitilat Pohjois-Irlannissa, keskellä keväällä -99 käynnistetty Wirsbon uusi tehdas New Brunswickissa Kanadassa (pikkukuvassa peruskiven muuraus) ja oikealla Hewingin uusi säteilytyskeskus Saksassa.

Stadler-menetelmällä toteutettu lattialämmityshanke soveltuu amerikkalaiseen puurakennusperinteeseen.

kahden vuoden sisällä. Ochtrupissa Saksassa laajennettiin lämminvesituotetehdasta ja otettiin käyttöön uusi nopea MultiTech-monikerrosputken valmistuslinja. Hilcotessa Englannissa laajennettiin sähköhitsausyhteiden tuotantokapasiteettia ja käynnistettiin kesällä uusi tuotantoyksikkö. Tarkastuskaivoliiketoiminnan kasvua edesauttoivat investoinnit Marlin tehtaalla. Uponor ETI Yhdysvalloissa sai yhteistyössä Uponor Innovation -kehitysyksikön kanssa valmiiksi hankkeen, jossa orientoidun UltraBlue-MOPVC-paineputken tuotanto saatiin keskeytymättömään ja tuotannon kannalta

tehokkaaseen prosessiin.

Unicor jatkoi määrätietoisesti monikerrosputkien kehitystyötä. Metalliliittimien tuotantoa laajennettiin Saksassa Hassfurtin tehtaalla, jonne myös rakennettiin uusi jakelukeskus. Ruotsissa tuotekehitysyksikkö Uponor Innovationin uusien toimitilojen rakentaminen käynnistettiin vuoden aikana.

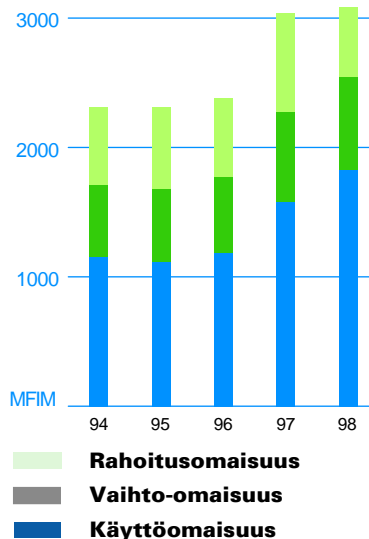
Henkilöstö

Uponorin henkilöstön määrä lisääntyi 538 hengellä. Vuoden päättyessä konsernin palveluksessa oli 4.218 (3.680) henkeä. Henkilöstön keskimääräinen luku oli 4.073 (3.644) henkeä. Unicorissa työskenteli vuoden päättyessä 1.026 henkeä, jotka eivät sisälly ylläoleviin lukuihin.

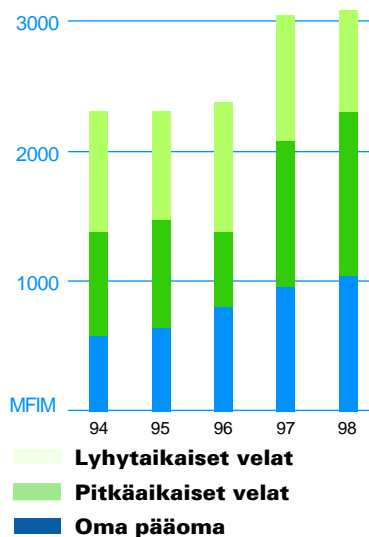
Konsernin johtoryhmässä tehtiin seuraavat muutokset: Maaliskuussa johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Uponorin liiketoiminnot Pohjois-Amerikassa nimitettiin Frank Bailor, joka toimi tätä ennen Uponorin lämminvesiliiketoiminnan johtajana Pohjois-Amerikassa ja Uponor ETI:n toimitusjohtajana.

Uponorin johtoryhmän jäsen ja Lämminvesijärjestelmät-liiketoimintaryhmän johtaja Åke Forssell siirtyi

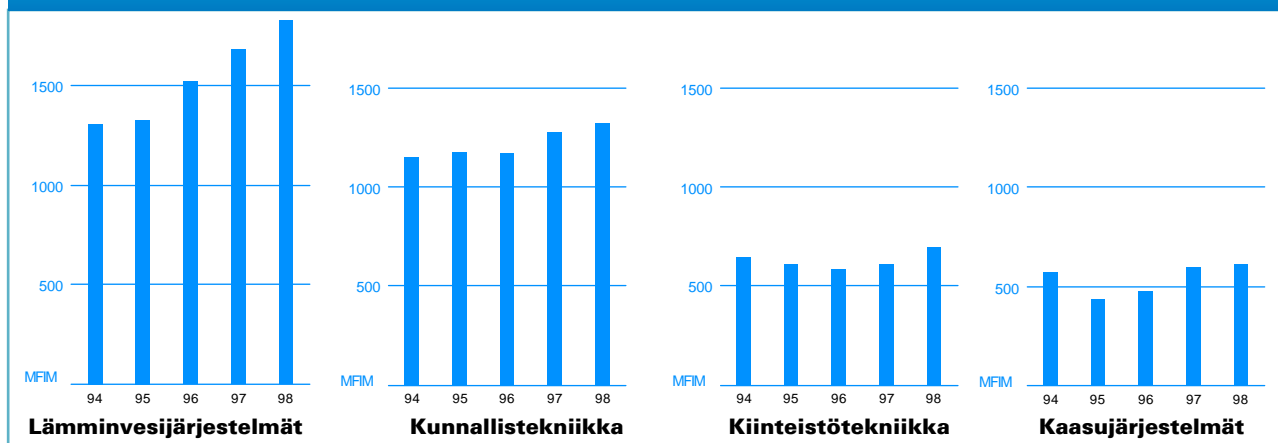
Vastaavaa

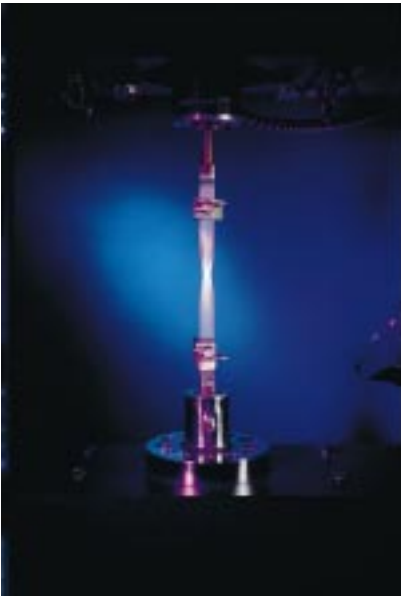

Vastattavaa

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

PE-X-putken laadun testaukseen kuuluu kuumuudenkestokokeita.

eläkkeelle 1.1.1999, mutta jatkaa edelleen eräiden Lämminvesijärjestelmät-yhtiöiden hallitusten jäsenenä. Uudeksi Lämminvesijärjestelmät-ryhmän johtajaksi nimitettiin kehitysjohtaja ja Kunnallistekniikkaryhmän johtaja Jukka Rausti. Uudeksi Kunnallistekniikka-ryhmän johtajaksi nimitettiin 1.9.1998 alkaen Jukka Kallioinen, joka siirtyi tehtävään saksalaisen Uponor Anger GmbH:n toimitusjohtajan paikalta. Uudeksi kehitysjohtajaksi nimitettiin Lämminvesijärjestelmät-ryhmän kehitysjohtaja Allan Hansson. Nimitys astui voimaan 1.1.1999. Johtoryhmän jäsenen Keith Lyonsin vastuualue laajennettiin kattamaan Kaasujärjestelmien lisäksi myös uusi Telecom-liiketoiminta-alue ja suhteiden kehittäminen suuriin kansainvälisiin laitosasiakkaisiin.

Emoyhtiö

Oy Uponor Ab, jonka kotipaikka on Espoo, on kokonaan Asko Oyj:n omistama tytäryhtiö. Asko Oyj on Helsingin arvopaperipörssissä noteerattu yhtiö, jonka kotipaikka on Lahti. Uponorin tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KMPG Wideri Oy Ab.

Oy Uponor Ab:n hallituksen kokoonpano säilyi muuttumattomana vuonna 1998: puheenjohtajana toimi Asko Oyj:n toimitusjohtaja Jarmo Rytilahti, varapuheenjohtajana Fortum Oyj:n talousjohtaja Eero Aittola ja muina jäseninä Neste Chemicalsin johtaja Pertti Silanterä, Asko Oyj:n talousjohtaja Per-Olof Söderlund sekä Uponorin toimitusjohtaja Heikki Mairinoja.

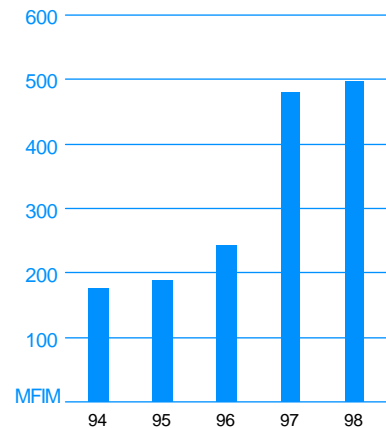
Emoyhtiö Oy Uponor Ab:n toiminta kehittyi vuonna 1998 varsin vakaasti. Liikevaihto 382 mmk pieneni 7 mmk:lla edellisvuodesta (389 mmk), johtuen muun muassa Wirsbo-käyttövesijärjestelmäliiketoiminnan siirrosta vuoden alussa käynnistettyyn Wirsbo Finland -yksikköön. Lattialämmitys- ja käyttövesiliiketoimintojen yhdistämisellä onnistuttiin merkittävästi vahvistamaan Wirsbo-tuotteiden myyntiä Suomessa.

Vuoden aikana kysyntä kotimaassa ja Baltiassa säilyi vilkkaalla tasolla, mutta Venäjän talouden romahdus vaikeutti itävientiä. Myös investoinneista uusiin tuotejärjestelmiin koitui kustannustason nousua. Emoyhtiön liikevoitto oli 32 (47) mmk. Voitto ennen varauksia ja veroja oli 158 (209) mmk.

Viime vuosien tapaan konsernirakenteen selkeyttämistä jatkettiin edelleen vuonna 1998. Yhtiörakennetta Ruotsissa muutettiin siten, että holding-yhtiörakenne poistettiin ja tytäryhtiöt Uponor AB, Uponor Innovation AB ja Wirsbo Bruks AB ovat nyt suoraan konsernin emoyhtiön tytäryhtiöitä.

Emoyhtiön henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 376 (352) henkeä ja keskimäärin vuoden aikana 386 (361) henkeä.

Nettoinvestoinnit

Markkinatilanne

Saksassa, joka käsittää lähes kolmanneksen koko Euroopan asuinrakentamisesta, rakentamisen määrä jatkoi lievää supistumistaan ja on nyt Saksan yhdistymistä edeltävällä tasolla. Yleistä laskua lievensi omakoti- ja paritalojen rakennuskohdeiden määrän kasvu. Pohjoismaissa asuntorakentaminen kasvoi jonkin verran.

Venäjän talouden ja liike-elämän vaikeudet aiheuttivat jonkin verran epävakaisuutta myös muissa itäisen Euroopan maissa. Aasian talouskriisin suora vaikutus Uponorin liiketoimintaan on toistaiseksi ollut vähäinen. Väliillisesti sen aiheuttama raaka-aineiden kysynnän supistuminen on kuitenkin johtanut kaikkien aikojen alhaisimpiin raaka-ainehintoihin.

Euroopan kunnallistekniset markkinat säilyivät kokonaisuutena ottaen samankaltaisina kuin vuotta aiemmin, lukuunottamatta huomattavaa kysynnän heikkenemistä Itä-Saksassa ja kasvua Espanjassa ja keskisessä Itä-Euroopassa.

Yhdysvalloissa asuntorakentaminen säilyi hyvällä tasolla, mutta laski Kanadassa voimakkaasti. Yhdysvaltojen kunnallisteknisillä markkinoilla vuosi 1998 oli vaikea. Muovien raaka-aineiden ja muoviputkien hinta putosi jyrkästi saavuttaen alimman

tasonsa 30 vuoteen, mikä aiheutti merkittäviä varastotappiota alkuvuoden aikana. Samanaikainen putkituotannon ylikapasiteetti markkinoilla johti kovan kilpailun kautta katteiden pienenemiseen ja jakelutien varastojen kasvamiseen.

Muovin käyttö putkijärjestelmissä jatkoi edelleen vakaata kasvuaan. Esimerkiksi lämminvesijärjestelmis-

Wirso panostaa voimakkaasti koulutukseen: viime vuonna yhtiö koulutti yli 1000 rakennusurakoitsijaa, tukkumyyjää ja edustajaa Pohjois-Amerikassa.

sä muovi korvaa yhä enenevässä määrin metalliputkia, jotka ovat alttiita muun muassa hapen ja happamien vesien aikaansaamille syöpymisille ja saattavat aiheuttaa terveys- ja ympäristöriskejä. Myös muoviputkijärjestelmien voimakkaasti kehittyneet asennusmenetelmät ovat nopeuttaneet muovin markkinaosuuden kasvua, jota tosin päättyneenä vuonna hidasti kuparin poikkeuksellisen alhainen hinta.

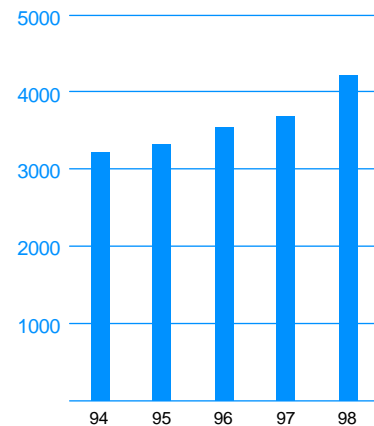
Juomavesiputkijärjestelmät ovat eniten kasvava käyttökohteet lämminvesi-sovelluksissa. PE-X-putket tai alumiinilla vahvistetut monikerrosputket ovat kasvattaneet voimakkaasti osuuttaan näissä asennuksissa. Kehitykseen on myötävaikuttanut 'putki putkessa' -järjestelmän

yleistyminen, mikä johtuu sen erityisesti korjausrakentamiseen soveltuvista ominaisuuksista ja tiiviistä rakenteesta.

PE-X-putki on säilyttänyt kiistatoman johtoasemansa myös vesikiertoisen lattialämmitysjärjestelmän lämmönjakeluputkena. Pohjois-Amerikassa PE-X-putken käyttö asennuksiin jatkoi voimakasta kasvua. Paljon julkisuutta saaneet vauriot lattialämmitysasennuksissa, joissa putkena oli käytetty kumilet-kua, eivät vaikuttaneet PE-X-tuotteiden kysyntään ja kuluttajien luottamukseen. Kasvavat markkinat houkuttelevat kuitenkin lukuisia yrittäjiä, ja vuonna 1997 markkinoilta poistetun polybuteeniputken tilalle on koko ajan työntymässä monia eri laatutason tuotteita, joilla ei ole sellaista asennuskantaa kuin Uponorin koetuilla PE-X-järjestelmillä. Pohjoismaissa vesikiertoiset lattialämmitysjärjestelmät lisäsivät voimakkaasti suosiotaan. Kehitystä edesauttaa epä tietoisuus lämmityssähkön tulevasta hintakehityksestä vapautuneilla ja kilpailuilla pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Ruotsissa vesikiertoisen lattialämmityksen suosion kasvuun vaikuttaa myös uusien suorasisäilytystalojen rakennuskielto.

Kaasumarkkinoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 1998. Kaasun käyttö energialähteenä on voimakkaassa kasvussa maailmanlaajuisesti, johtuen sekä maapallon runsaista kaasuvaroista että valtioiden pyrkimyksestä vähentää kasvihuonekaasujen määrää vuoden 1992 Rion sopimuksen seurauksena. Esimerkiksi Kiinassa tavoitteena on tuottaa 8% Kiinan energiatarpeesta maakaasulla vuonna 2020. Myös Etelä-Amerikassa kaasuverkoston laajentaminen jatkuu määrätietoisesti.

Henkilöstö 31.12.

Uponorin asema kansainvälisillä kaasumarkkinoilla säilyi hyvänä. Brittein saarilla Uponor on johtava kaasuputkistojen ja niihin liittyvien palvelujen toimittaja johtuen monivuotisista toimitussopimuksista. Yhdysvalloissa Uponor vahvisti asemiaan merkittävästi voitettuaan uusia toimitussopimuksia maan johtavilta kaasulaitoksilta. Menestyksen taustalla on ollut kyky sopeutua nopeasti muuttuneista markkinoista johtuneisiin asiakastarpeiden muutoksiin. Yksi tällainen on ollut kyky tarjota uudenlaisia järjestelmiä ja palveluja, joilla asiakkaiden kokonaiskustannuksia voidaan pienentää.

Pohjoismaissa on vallinnut vahva siirtymä PVC-sisäviemäreistä polypropeenista valmistettuihin järjestelmiin. Suuntaus jatkui edelleen viime vuonna ja heijastui nyt myös maaviemäriputkistoihin, varsinkin Saksassa. Uponorin investoinnit polypropeeniin Uponor HTP-sisäviemärijärjestelmään ja Ultra-Rib2-maaviemärijärjestelmiin loivat valmiuden vastata asiakkaiden kasvavaan kysyntään näillä alueilla.

Muoviputkimarkkinoiden kilpailutilannetta leimasi päättyneenä vuonna voimakas keskittymisaalto.

Sen seurauksena maailmassa on Uponorin rinnalla nyt neljä lähes yhtä suurta muoviputkijärjestelmiin keskittyntä kilpailijaa. Pohjois-Amerikassa on edelleen odotettavissa rakenteellisia muutoksia alan heikon kannattavuuden vuoksi.

Kilpailutilanteen muoviputkimarkkinoilla odotetaan kiristyvän selvästi lähitulevaisuudessa. Myös vastus muiden kuin muoviputkivalmistajien taholta lisääntyy niiden joutuessa yhä kovemmin muoviputkijärjestelmien kasvavan markkinaosuuden puristuksiin.

Muutoksia liiketoiminnassa

Vuoden 1999 alusta lähtien Uponorin organisaatiota täydennettiin Telekommunikaatio-liiketoiminta-alueella, joka keskittyy valokaapeli-asennusjärjestelmiin. Samassa yhteydessä konserniin muodostettiin International Utilities -myyntiyksikkö, jonka tehtävänä on palvella kansainvälisesti toimivia suuria laitosasiakkaita. Muutoksella haluttiin vastata asiakaskunnassa tapahtuvaan kehitykseen: useissa maissa on voimistunut suuntaus, jossa ennen erillisistä kaasu-, vesi- ja viemäri- sekä sähkö- ja puhelinlaitoksista muodostetaan usein yksityistämisen yhteydessä ns. multi utility -yhtiöitä, jotka yhdestä pisteestä tarjoavat asiakkailleen palvelua useilla yhdyskuntatekniikan alueilla.

Tuotekehityksen voimistamiseksi Lämminvesijärjestelmät-ryhmässä perustettiin erityisosaamiskeskuksia, jotka keskittyvät tietyn teknologian tai tuotannon alueisiin: metalliliittimien kehitysvastuu keskitettiin Unicoriin, muoviliittimien Uponor Polskaan ja Uponor Suomeen sekä asennuslevyjen Hewingille. Tuotekehityksen asiakaslähtöisyyden voimistamiseksi Uponor Innovation perusti erityisesti viemärijärjes-

telmien kehittämiseksi oman yksikön Marliin Saksaan.

Innovaatiot ja tuotekehitys

Vuoden aikana tuotiin markkinoille lukuisia uusia tuotteita järjestelmätarjonnan vahvistamiseksi. Lämminvesijärjestelmät-alueella markkinoille tuotiin kokonaan uudet muoviset liittimet käyttövesisovelluksiin: uuden Euro-polypropeeniputkijärjestelmän toimitukset aloitettiin Puolan tehtaalta ja PE-X-putkistoihin tarkoitettua Quick and Easy -muoviliittimen myynti aloitettiin menestyksekkäästi Pohjois-Amerikassa, Espanjassa, Portugalissa ja Baltiassa.

Polytherm toi markkinoille monikerroksisen alumiinilla vahvistetun juomavesiputkijärjestelmän. Velta esitteli uuden lattialämmitysjärjestelmän, johon on yhdistetty myös jäädytystoiminto. Hewing julkisti uudentyypisen asennuslevyratkaisun omille jälleenmyyntiasiakkailleen. Wirsbo sai valmiiksi kehityshankkeet, joilla uudistettiin PE-X-putken hapen ja kosteuden läpäisyn estoa ja kehitettiin suurihalkaisijaisen PE-X-putkien valmistusta. Pexep toi lähinnä pohjoismaisille uudis- ja korjausrakentamismarkkinoille uuden Pexep Safe -järjestelmän, jolla voidaan sekä valvoa että estää yhä vakavammaksi käyvää rakennusten kosteusvaurio-ongelmaa.

Kunnallistekniikka-alueella Profuse-paineputkijärjestelmän myynti aloitettiin Englannin vesilaitoksille; myös järjestelmän lanseerausta Pohjoismaissa valmistellaan. Tuotteita toimitettiin koelasennuksiin myös monille kansainvälisille asiakkaille Keski- ja Etelä-Eurooppaan. Uuden polypropreenista valmistetun Ultra-Rib2- viemärijärjestelmän toimitukset alkoivat Saksassa, jossa tuotteen markkinoilletulon viivästyttämisestä huolimatta

Kestävä ja pitävä polysulfonista tehty liitin, Quick and Easy Master, ensimmäinen laatuaan maailmassa. Asennusmenetelmässä hyödynnetään PE-Xin ainutlaatuisia lämpömuistia.

saavutettiin hyvä myyntitulos. Ultra-Rib-PVC-viemärijärjestelmän myynti aloitettiin Espanjassa ja Portugalissa. Mondial-paineputki tuotiin markkinoille Portugalissa ja Ranskassa. Yhdysvalloissa UltraBlue-paineputken myynti yli kaksinkertaistui; UltraBlueille myönnettiin ensimmäisenä tuotteena AWWA (American Water Works Association) -järjestön uuden C-909-paineputki-luokan hyväksyntä. Saksassa markkinoille tuotiin viemäriputkien saneerausputki Omega-Liner ja tuotejärjestelmää täydennettiin vuoden aikana suurilla, halkaisijaltaan aina 450mm putkilla. Tanskassa alettiin markkinoida suurihalkaisijaisista Uporol-putkista valmistettuja tulvavesisäiliöitä.

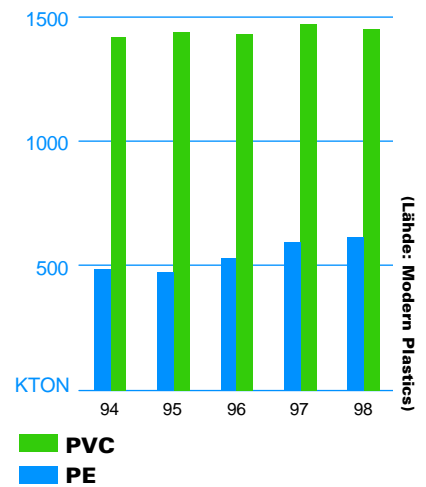
Kaasujärjestelmät-alueella markkinoille esiteltiin vanhojen metallisten kaasuputkistojen saneeraukseen tarkoitettu ServiFlex-järjestelmä, jonka myynti on tarkoitus käynnistää täysivoimaisesti kuluvana vuonna. Yhdysvaltojen markkinoille tuotiin uudet MetFit-puristusliittimet, jotka yhdessä akkukäyttöisen sähköhitsa-

uslaitteen kanssa saavuttivat hyvän vastaanoton markkinoilla. Sähköhitsaustuotannon kapasiteettia vahvistettiin ja kehitettiin laitteita, joilla voidaan hitsata erikokoisia putkia.

Kiinteistötekniikka-alueella Uponor HTP -sisäviemärijärjestelmän toimitukset Pohjoismaissa käynnistyivät kesällä teknisistä vaikeuksista johtuen alkuperäisestä aikataulusta myöhässä. Loppuvuonna Saksan markkinoille tuotiin uusi polypropeenista valmistettu ympäristöystävällinen maaviemärijärjestelmä KG2000, 'das Grüne Rohr'.

Putken valmistukseen liittyvä merkittävä kehityshanke oli syyskuussa julkisuuteen esitelty uusi Conex-ekstruusiomenetelmä, jonka kehitystyössä Uponor on ollut keskeisesti mukana. Conex-menetelmä on merkittävin uudistus muoviputkien valmistuksessa vuosikymmeniin. Sen avulla päästään sekä tuotannon tehostamiseen että kokonaan uudentyyppisten monikerrospotkien kehittämiseen nykyiselle ja uudelle asiakaskunnalle. Uponoril-

Muovin käyttö putkiin Länsi-Euroopassa

la on maailmanlaajuinen oikeus teknologian hyödyntämiseen muoviputkimarkkinoilla. Kehitystyön kaupallisia tuloksia odotetaan lähivuosina.

Näkymät

Uponorille keskeisten markkinoiden talouskasvun odotetaan hidastuvan mutta näiden maiden talouksien ei uskota ajautuvan lamaan. Korkotason pysyminen alhaisena, työttö-

Rakentamisen näkymiä vuonna 1999

Muutos, %

	Uudisrakentaminen (asunnot)	Korjausrakentaminen	BKT-ennuste
Suomi	5,0	4,5	2,9
Ruotsi	28,9	2,6	2,2
Tanska	-10,0	0,4	1,8
Norja	-6,2	3,4	0,3
Ranska	3,8	1,9	2,2
Espanja	3,0	6,7	3,4
Portugali	6,0	2,0	3,2
Italia	-5,8	6,9	2,0
Englanti	-4,5	3,6	0,7
Irlanti	2,8	2,5	6,4
Saksa	1,5	0,9	2,0
Tseki	10,0	2,0	0,7
Unkari	5-25	12,0	4,0
Puola	12,0	1,0	4,7
Slovakia	11,7	1,2	2,6
Yhdysvallat	-7,0	0,2	2,3

Source: Euroconstruct, Consensus Forecasts, NAHB

Vaativattomiin kenttäoloihin soveltuva MetFit-kaasuputkien liitosjärjestelmä nopeuttaa liitoksen tekoaikaa jopa puolesta tunnista muutama sekuntiin. Yhdessä akkukäyttöisen sähköhitsauslaitteen kanssa ne ovat saavuttaneet suuren suosion Yhdysvalloissa.

kasvua odotetaan lähes kaikissa Euroopan maissa sekä jonkin verran myös Yhdysvalloissa.

Muista ulkoisista tekijöistä muovin raaka-ainehinnoilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta konsernin myyntiin ja tulokseen kuluvana vuonna. Aasian kriisin käynnistämä maailmanlaajuinen raaka-aineiden kysynnän ja tarjonnan epätasapaino näyttää edelleen jatkuvan, minkä ansiosta raaka-ainehinnat pysyvät vakaina ja alhaisella tasolla.

Uponorin liikevaihto kasvaa kuluvan vuoden aikana voimakkaasti johtuen sekä Uniconin tulosta konserniyhtiöksi että vahvana jatkuvasta organisaation kasvusta. Kasvun mahdollistavat kahden viime vuoden aikana toteutetut investointiohjelmat sekä markkinointitoimenpiteet, jotka heijastuvat tuloskehitykseen positiivisesti. Konsernin tuloksen ja kannattavuuden odotetaan paranevan edellisestä vuodesta.

myyden lasku, tulotason nousu sekä rahoituksen hyvä saatavuus vaikuttavat myönteisesti rakennusmarkkinoihin yleisesti sekä erityisesti uusien asuntojen rakentamiseen.

Rakennusmarkkinoilla Euroopassa kehityssuunnat ovat pääosin myönteiset. Uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen ennustetaan kasvavan Euroopassa vuonna 1999. Uponorille

tärkeässä Saksassa asuntorakentamisen ei odoteta paranevan nykytasosta mutta korjausrakentamisen ennustetaan hienokseltaan vilkastuvan.

Pohjois-Amerikassa asuntorakentaminen putoaa vuoden 1998 tasosta jonkin verran, mutta säilyy korkealla tasolla.

Kunnallisteknisillä markkinoilla

Jarmo Ryttilahti
puheenjohtaja

Eero Aittola

Per-Olof Söderlund

Pertti Silanterä

Heikki Mairinoja
toimitusjohtaja

FIM '000	Liitetieto	1998	1997
Liikevaihto	1	4 583 423	4 168 786
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-3 342 486	-3 019 729
Bruttokate		1 240 937	1 149 057
Markkinointi-, hallinto- ja muut kulut	3,4	-960 162	-853 566
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		1 055	-2 539
Liikevoitto		281 830	292 952
Rahoitustuotot ja -kulut	5	-83 855	-19 805
Voitto ennen veroja ja satunnaiseriä		197 975	273 147
Satunnaiset tuotot ja kulut	6	9 526	-15 791
Voitto ennen veroja		207 501	257 356
Välittömät verot	7	-75 439	-71 013
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta		132 062	186 343
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-1 774	-2 212
Tilikauden voitto		130 288	184 131

Konsernitase

FIM '000	Liitetieto	1998	1997
Vastaavaa			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		50 892	28 545
Liikearvo		24 139	15 820
Konserniliikearvo		145 509	72 891
Aineettomat hyödykkeet	9	220 540	117 256
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		89 436	91 114
Rakennukset ja rakennelmat		374 078	379 254
Koneet ja kalusto		713 039	655 232
Muut aineelliset hyödykkeet		42 885	26 266
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		122 629	54 167
Aineelliset hyödykkeet	9	1 342 067	1 206 033
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	8,11	117 204	122 826
Muut osakkeet ja osuudet	8	27 784	33 744
Lainasaamiset	11,13	86 972	97 215
Laskennalliset verosaamiset	10	32 452	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		264 412	253 785
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		1 827 019	1 577 074
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		143 766	137 304
Valmiit tuotteet		579 361	551 790
Ennakkomaksut		10 948	12 108
Vaihto-omaisuus		734 075	701 202
Saamiset			
Myyntisaamiset		524 892	503 552
Lainasaamiset		55 837	6 366
Siirtosaamiset		86 027	22 135
Muut saamiset		54 361	127 500
Saamiset	12	721 117	659 553
Rahat ja pankkisaamiset		93 485	108 934
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		1 548 677	1 469 689
Vastaavaa yhteensä		3 375 696	3 046 763

FIM '000	Liitetieto	1998	1997
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma		235 000	218 710
Ylikurssirahasto		81 450	
Muut sidotut rahastot		35 570	34 393
Sidottu oma pääoma		352 020	253 103
Kertyneet voittovarot		537 331	501 238
Tilikauden voitto		130 288	184 131
Vapaa oma pääoma		667 619	685 369
Oma pääoma yhteensä	15	1 019 639	938 472
Vähemmistöosuus		24 971	23 563
Pakolliset varaukset		49 833	49 889
Vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		803 231	929 294
Eläkelainat		60 250	68 205
Laskennalliset verovelat	10	84 571	56 795
Muut pitkäaikaiset velat	12	313 419	14 721
Pitkäaikainen	17	1 261 471	1 069 015
Lainat rahoituslaitoksilta		219 236	325 954
Eläkelainat		7 800	2 771
Saadut ennakot		1 528	1 546
Ostovelat	12	373 389	337 859
Siirtovelat		222 634	225 427
Muut lyhytaikaiset velat	12	195 195	72 267
Lyhytaikainen		1 019 782	965 824
Vieras pääoma yhteensä		2 281 253	2 034 839
Vastattavaa yhteensä		3 375 696	3 046 763

Konsernin rahoituslaskelma

FIM '000	1998	1997
Liiketoiminta		
Tilikauden voitto	130 288	184 131
Poistot	244 160	234 652
Käyttöomaisuuden myyntivoitto (-)/- tappio (+)	-4 857	-5 941
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-1 055	2 539
Osingot, saatu (+)	4 453	
Laskennallisen verovelan muutos	-1 708	-796
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	1 774	2 212
Kassavirtaan vaikuttamattomat kurssierot	-6 986	-51 579
Tulorahoitus	366 069	365 218
Myyntisaamiset, lisäys (-)/vähennys (+)	-16 470	-52 071
Muut lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-)/vähennys (+)	-65 746	-248
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/vähennys (+)	-38 842	-68 877
Ostovelat, lisäys (+)/vähennys (-)	33 369	7 521
Muut korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+)/vähennys (-)	259	-11 809
Käyttöpääoman muutos	-87 430	-125 484
Liiketoiminnan kassavirta	278 639	239 734
Osakehankinnat	-101 838	-173 741
Käyttöomaisuuden lisäys	-422 835	-328 562
Käyttöomaisuuden myyntituotot	28 066	22 092
Investoinnit	-496 607	-480 211
Kassavirta ennen rahoitusta	-217 968	-240 477
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	10 045	-81 638
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset (+)	424 371	654 287
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (-)	-238 853	-155 449
Muiden lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	24 702	-29 572
Muiden lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	-3 906	-110 046
Osingot, maksettu (-)	-106 993	-19 900
Uusmerkintä	97 740	0
Rahoitus	207 106	257 682
Kassan valuuttakurssiero	-4 587	6 248
Taseen mukainen likvidien varojen lisäys (+)/vähennys (-)	-15 449	23 453
Rahat ja pankkisaamiset vuoden alussa	108 934	85 481
Rahat ja pankkisaamiset vuoden lopussa	93 485	108 934

Toimipisteet

tehdas
myynti
pääkonttori

Osoitteita

Konserni

Konsernin pääkonttori

Uponor Group
Kimmeltie 3
02110 Espoo
puh. 09-478962
fax 09-47896400

Uponor Group
Corporate Office
Space House
Fleming Way
Crawley, West Sussex
RH10 2NE
United Kingdom
puh. +44-(0)1293-528999
fax +44-(0)1293-527666

Uponor Group
Corporate Office
7234 Lancaster Pike
Suite 300-A
Hockessin, DE 19707
USA
puh. +1-302-235-4202
fax +1-302-235-4204

Uponor Group
Corporate Office
P.O.Box 101
SE-730 61 Virsbo
Sweden
puh. +46-(0)223-38000
fax +46-(0)223-38104

Uponor Group
Corporate Office
5, chemin du Canal
CH-1260 Nyon
Switzerland
puh. +41-(0)22-3639292
fax +41-(0)22-3622410

Liiketoiminta- yksiköt

Argentiina

Uponor Aldyl S.A.
Avenida Mitre 5595
Ezpeleta-1882
Quilmes-Provincia de
Buenos Aires
puh. +54-11-42561005
fax +54-11-42565880

Wirsbo Latin America
Primera Junta 1015
San Isidro-1642
Provincia de Buenos
Aires
puh. +54-11-47321209
fax +54-11-47323363

Belgia

Wirsbo Belgium
Sterrebeek Straat 178 D
B-1930 Zaventem
puh. +32-2-7202743
fax +32-2-7251744

Espanja

Uponor Resiplast S.A.
Tirso de Molina s/n.
E-08940 Cornellà de

Llobregat (Barcelona)
puh. +34-93-3774100
fax +34-93-3773782

Wirsbo España S.A.
Calle C, n° 24
Poligono Industrial n°1
E-28938 Móstoles
(Madrid)
puh. +34-91-6853600
fax +34-91-6473245

Irlanti

Uponor Limited
Bishopstown
Cork
puh. +353-(0)21-541834
fax +353-(0)21-543541

Iso-Britannia

Radius Plastics Limited
Scarva Road Ind. Estate
Banbridge, Co. Down
BT32 3QD
puh. +44-(0)18206-
69999
fax +44-(0)18206-69996

Uponor Limited
Heighington Lane
Aycliffe Industrial Estate
Newton Aycliffe
Co.Durham DL5 6EA
puh. +44-(0)1325-300010
fax +44-(0)1325-321307

Uponor Limited
Hilcote Plant
P.O.Box 1
Blackwell
Near Alfreton,
Derbyshire DE55 5JD
puh. +44-(0)1773-811112
fax +44-(0)1773-812343

Wirsbo UK
Division of Uponor Ltd.
Space House
Fleming Way
Crawley
West Sussex RH10 2NE
puh. +44-(0)1293-548512
fax +44-(0)1293-548552

Italia

Polytherm Italia S.r.l.
Via Alessandro Volta, 4
I-33080 Poincicco Di
Zoppola (PN)
puh. +39-0434-977171
fax +39-0434-979698

Wirsbo S.r.l.
Via XXV Aprile 20
I-20050 Sulbiate (MI)
puh. +39-039-627421
fax +39-039-6274221

Kanada

Hot Water Systems of
North America
655 Park Street
Regina, Saskatchewan
S4N 5N1
puh. +1-306-791-3356
fax +1-306-721-3088

Plasco Manufacturing
Ltd.
27450 - 55th Avenue
Langley, British
Columbia V4W 3Y1
puh. +1-604-607-7777
fax +1-604-607-7778

Unicor Pipe
Systems Inc.
7330 Pacific Circle
Mississauga, Ontario
L5T 1V1
puh. +1-905-670-4300
fax +1-905-670-4320

Unicor Plastic
Machinery Inc.
7330 Pacific Circle
Mississauga, Ontario
L5T 1V1
puh. +1-905-670-4300
fax +1-905-670-4320

Wirsbo of Canada, Ltd.
655 Park Street
Regina, Saskatchewan
S4N 5N1
puh. +1-306-721-2449
fax +1-306-721-3088

Latvia

Uponor Latvia SIA
Ganibu dambis 7A
LV-1045 Riga
puh. +371-7821321
fax +371-7821322

Liettua

Uponor UAB
Pelesos 3
LT-2600 Vilnius
puh. +370-2-232336
fax +370-2-232337

Norja

Uponor AS
Industriveien 6
N-9062 Furufllaten
puh. +47-77-711100
fax +47-77-711111

Wirsbo Norge AS
P.O.Box 23
N-1540 Vestby
puh. +47-64-956600
fax +47-64-953120

Portugali

Ecoplás, SA
Rua do Emissor
Canidelo
P-4400 Vila Nova de
Gaia
puh. +351-(0)2-7727020
fax +351-(0)2-7814087

Termoplás, SA
Rua da Agra, 570
Guilhabreu
P-4480 Vila do Conde
puh. +351-(0)2-9287840
fax +351-(0)2-9272616

Wirsbo-Tubos da
Suécia, Lda.

Avenida da Republica,
2290
P-4430 Vila Nova de
Gaia
puh. +351-(0)2-7860200
fax +351-(0)2-7829644

Puola

Magnaplast Sp. z o.o.
PL-68-214 Sieniawa
Zarska 69
puh. +48-68-3752222
fax +48-68-3752078

Pexep Oy
ul. Ostrobramska 101
PL-04-041 Warszawa
puh. +48-(0)22-6724802
fax +48-(0)22-6724802

Uponor Polska
Sp. z o.o.
ul. Ostrobramska 101
PL-04-118 Warszawa
puh. +48-22-6115900
fax +48-22-6724794

Uponor-Bor Sp. z o.o.
ul. 15-go Sierpnia 106
PL-96-500 Sochaczew
puh. +48-46-8630009
fax +48-46-8631663

Ranska

Polytherm France Sarl
Z.A.T. d'Ormes-Saran
Rue des Châtaigniers
F-45770 Saran
puh. +33-(0)2-38749966
fax +33-(0)2-38747972

Uponor RYB S.A.
P.O.Box 29
Les Apprêts
F-38590 St. Etienne de
St. Geoirs
puh. +33-(0)4-76934343
fax +33-(0)4-76935301

Ruotsi

Pexep Oy
Enstabacken 8
SE-147 63 Uttran
puh. +46-(0)8-53440200
fax +46-(0)8-53440201

Sörberg Produktion AB
P.O.Box 29
SE-73 621 Kungsör
puh. +46-(0)227-41000
fax +46-(0)227-13567

Uponor AB
SE-513 81 Fristad
puh. +46-(0)33-172500
fax +46-(0)33-260700

Uponor Group
Corporate Office
SE-513 81 Fristad
puh. +46-(0)33-172500
fax +46-(0)33-172685

Uponor Innovation AB
SE-513 81 Fristad
puh. +46-(0)33-172750
fax +46-(0)33-269107

Vårgårda Plast AB
P.O.Box 54
SE-447 22 Vårgårda
puh. +46-(0)322-621220
fax +46-(0)322-624104

Wirsbo Bruks AB
P.O.Box 101
SE-730 61 Virsbo
puh. +46-(0)223-38000
fax +46-(0)223-38101

Wirsbo International
P.O.Box 101
SE-730 61 Virsbo
puh. +46-(0)223-38000
fax +46-(0)223-38102

Wirsbo Systems
P.O.Box 101
SE-730 61 Virsbo
puh. +46-(0)223-38000
fax +46-(0)223-38102

Wirsbo Sverige
Box 871
SE-721 23 Västerås
puh. +46-(0)21-108700
fax +46-(0)21-108710

Saksa

Cronatherm GmbH
Industriepark Nord
D-53567 Buchholz/
Mendt
Germany
puh. +49-(0)2683-7026
fax +49-(0)2683-7029

D F Liedelt "Velta"
Produktions- und
Vertriebs GmbH
P.O.Box 5209
D-22822 Norderstedt
puh. +49-(0)40-529020
fax +49-(0)40-52902599

Hewing GmbH
P.O.Box 1142
D-48600 Ochtrup
puh. +49-(0)2553-7001
fax +49-(0)2553-7017

KVR Sockelleiste GmbH
P.O.Box 1641
D-97433 Hassfurt
puh. +49-(0)9521-690842
fax +49-(0)9521-690830

Pexep Oy
In der Stockwiese 10
D-85410 Haag/Amper
puh. +49-(0)8167-6233
fax +49-(0)8167-6232

Polytherm GmbH
P.O.Box 1265
D-48601 Ochtrup
puh. +49-(0)2553-7250
fax +49-(0)2553-72544

Rolltec Heizsysteme
GmbH
Sinniger Strasse 48
D-48282 Emsdetten
puh. +49-(0)2572-93670
fax +49-(0)2572-936799

Schlemmer Unicor
Rohrproduktions GmbH
P.O.Box 1641
D-97433 Hassfurt

puh. +49-(0)9521-6900
fax +49-(0)9521-690570

Seppelfricke
SystemTechnik GmbH
P.O.Box 38
D-48491 Wietring
puh. +49-(0)2557-93680
fax +49-(0)2557-936818

Unicor Dränsysteme
GmbH
Nikolaus-
Dürkopstrasse 3
D-59229 Ahlen
puh. +49-(0)2382-98410
fax +49-(0)2382-984120

Unicor Holding AG
P.O.Box 1641
D-97433 Hassfurt
puh. +49-(0)9521-6900
fax +49-(0)9521-690150

Unicor Rohrsysteme
GmbH
P.O.Box 1641
D-97433 Hassfurt
puh. +49-(0)9521-6900
fax +49-(0)9521-6909792

Unicor Rohrsysteme
GmbH
Am Bosenberg 7
D-59227 Ahlen
puh. +49-(0)2382-808580
fax +49-(0)2382-808588

Unicor GmbH & Co. KG
Maschinenfabrik
P.O.Box 1641
D-97433 Hassfurt
puh. +49-(0)9521-6900
fax +49-(0)9521-690470

Unicor GmbH Rahn
Plastmaschinen
P.O.Box 1641
D-97433 Hassfurt
puh. +49-(0)9521-6900
fax +49-(0)9521-690195

Unicor Extrusions-
technik GmbH
P.O.Box 160
D-98537 Zella-Mehlis
puh. +49-(0)3682-45600
fax +49-(0)3682-456013

Uponor Anger GmbH
P.O.Box 2208
D-45752 Marl
tel. +49-(0)2365-6960
fax +49-(0)2365-696102

Uponor Anger GmbH
Ecoflex
P.O.Box 2208
D-45752 Marl
puh. +49-(0)2365-696407
fax +49-(0)2365-696168

Uponor Anger GmbH
Renovation
Langgönsener Straße 48
D-35625 Hüttenberg
puh. +49-(0)6403-902480
fax +49-(0)6403-902488

Uponor Anger GmbH
Mühlenweg 10
D-14929 Treuenbrietzen
puh. +49-(0)33748-7480
fax +49-(0)33748-70270

Uponor Hausabfluss-
technik GmbH
P.O.Box 1261
D-49683 Emstek
puh. +49-(0)4473-94900
fax +49-(0)4473-949090

Uponor Innovation Marl
Brassertstr. 251
D-45768 Marl
puh. +49-(0)2365-6960
fax +49-(0)2365-696145

Wirsbo Rohrproduktion
und Vertriebs-GmbH
P.O.Box 1564
D-63133 Heusenstamm
puh. +49-(0)6104-68000
fax +49-(0)6104-680099

Suomi

Jita Oy
PL 47
34801 Virrat
puh. 03-4756100
fax 03-4754040

Oy Uponor Ab
PL 52
30101 Forssa
puh. 03-5870500
fax 03-5870555

Oy Uponor Ab
Kaivoyksikkö
PL 52
30101 Forssa
puh. 03-5870500
fax 03-5870575

Oy Uponor Ab
Saneeraus
Yhtiönkatu
30100 Forssa
puh. 03-4359930
fax 03-4359933

Oy Uponor Ab
Kaivoyksikkö
Palokankaantie 17
40320 Jyväskylä
puh. 014-4112720
fax 014-4112726

Oy Uponor Ab
Kaivoyksikkö
Peltomäenkatu 6
04200 Kerava
puh. 09-2944522
fax 09-2947522

Oy Uponor Ab
PL 21
15561 Nastola
puh. 03-88501
fax 03-8850210

Oy Uponor Ab
Ecoflex Nastola
PL 21
15561 Nastola
puh. 03-88501
fax 03-8850340

Oy Uponor Ab
Innovation-osasto
PL 21
15561 Nastola
puh. 03-88501
fax 03-8850214

Pexep Oy
Tiilitie 1

15560 Nastola
puh. 03-873220
fax 03-8732211

Uponor-konserni
PL 21
15561 Nastola
puh. 03-88501
fax 03-8850228

Wirsbo Finland
PL 145
01721 Vantaa
puh. 09-2766500
fax 09-27665050

Tanska

PentaCom A/S
Brundtland Center
Denmark
Brundtlandparken 2
DK-6520 Tofthund
puh. +45-73-830000
fax +45-74-830100

PK Plast
Højvangsvej 10
Hadbjerg
DK-8370 Hadsten
puh. +45-86-914600
fax +45-86-914601

Uponor A/S
P.O.Box 29
DK-9560 Hadsund
puh. +45-98-571122
fax +45-98-572538

Uponor Group
P.O.Box 130
DK-9560 Hadsund
puh. +45-98-574477
fax +45-98-573711

Wirsbo Danmark A/S
Banemarksvej 2
DK-2600 Glostrup
puh. +45-43-453797
fax +45-43-431011

Tsekin tasavalta

Uponor Czech
spol. s.r.o.
Bezová 1
147 00 Praha 4
puh. +420-2-44460668
fax +420-2-44462171

Ukraina

Uponor Repr. Office
47 Obolonskaya St.
254071 Kyiv
puh. +380-44-2476658
fax +380-44-2476656

Unkari

Uponor Müanyag
Csörendszer Kft.
Zay utca 1-3
H-1037 Budapest
puh. +36-1-3688227
fax +36-1-3888111

Uponor Müanyag
Csörendszer Kft.
Factory
Nyár U. 10
H-7100 Szekszárd
puh. +36-74-316199
fax +36-74-315859

Wirsbo Kft.
Reitter Rerenc utca 132.
J. épület
H-1131 Budapest
puh. +36-1-3500436
fax +36-1-3500438

Venäjä

ZAO Uponor Rus
Fontanka 132, liter 3
198005 St. Petersburg
puh. +7-812-3275687
fax +7-812-3275688

Viro

Uponor Eesti AS
Majaka põik 15
11414 Tallinn
puh. +372-6380868
fax +372-6380867

Yhdysvallat

Hot Water Systems of
North America
7234 Lancaster Pike
Suite 300-A
Hockessin, DE 19707
puh. +1-302-235-4202
fax +1-302-235-4204

Mid-States Plastics, Inc.
280 Midland Trail
Mt. Sterling, KY 40353
puh. +1-606-498-7615
fax +1-606-498-7919

Mid-States Plastics, Inc.
101 E. Avenue M.
Controe, TX 77301
puh. +1-409-760-2802
fax +1-409-760-2810

Molded Access
Products
A Division of Uponor
ETI Company
3936 Artist Drive
Plano, Texas 75023-
5815
puh. +1-972-612-4676
fax +1-972-612-4675

PipeForm
1530 Thomas Lake T.
Road #209
Eagan, MN 55122
puh. +1-612-454-0516
fax +1-612-215-2989

Radiant Technology
11A Farber Drive
Bellport, NY 11713
puh. +1-516-286-0900
fax +1-516-286-0947

Stadler Corporation
3 Alfred Circle
Bedford, MA 01730
puh. +1-781-275-3122
fax +1-781-275-5398

Thermal Ease Hydronic
Systems Inc.
Head Office
20714 Highway 305
Poulsbo, WA 98370
puh. +1-360-779-1960
fax +1-360-779-1343

Uponor Aldyl Company
7234 Lancaster Pike
Suite 300-A
Hockessin, DE 19707
puh. +1-302-235-4200
fax +1-302-235-4203

Uponor Aldyl Company
7901 N. Kickapoo
Shawnee, Oklahoma
74804
puh. +1-405-273-0900
fax +1-405-273-1101

Uponor Aldyl Company
4501 West 49th Street
Tulsa, Oklahoma 74107
puh. +1-918-446-4471
fax +1-918-446-9369

Uponor ETI Company
P.O.Box 709
Old Road 33, West
Buckhannon, West
Virginia 26201
puh. +1-304-472-6110
fax +1-304-472-0742

Uponor ETI Company
1600 Stout Street
Suite 1710
Denver Colorado 80202-
3134
puh. +1-303-893-1101
fax +1-303-893-4140

Uponor ETI Company
6500 North Brown
Station Road
Columbia, Missouri
65202
puh. +1-573-474-8511
fax +1-573-474-1760

Uponor ETI Company
101 East Avenue M
Conroe, Texas 77301
puh. +1-409-760-2888
fax +1-409-760-1357

Uponor ETI Company
425 South 67th Avenue
Phoenix, Arizona 85043
puh. +1-602-936-9203
fax +1-602-936-9217

Uponor N. America, Inc.
1600 Stout St., S. 1710
Denver, Colorado
80202-3134
puh. +1-303-893-1101
fax +1-303-893-6608

Wirsbo Company
5925 148th Street W.
Apple Valley, Minnesota
55124
puh. +1-612-891-2000
fax +1-612-891-2008

Wirsbo Manufacturing
Structures
54345 Homeland Road
Elkhart, Indiana 46514
puh. +1-219-266-5558
fax +1-219-266-1848

Vuosikertomuksessa mainitut tuotenimet
ovat rekisteröityjä tuotemerkkejä.
Paino: Painotalo Auranen, Forssa.

Uponor Group
Konsernikonttori
Kimmeltie 3
02110 Espoo

Puh. 09-4789 62
Telefax 09-4789 6400
<http://www.uponor.com>